

Çanakkale Savaşları Mobil Müzesi

ÇANAKKALE
SAVAŞLARI
MOBİL MÜZESİ

Mobilni Muzej Galipoljskih Ratova

1915

ÇANAKKALE

Çanakkale Cephesi'nde muharebe etmiş Tosyalı Yüzbaşı Halit Şevki Bey'in cepheden oğluna gönderdiği fotoğraf "Oğlum İzzet'e, 24 Temmuz 1331 Pederin Halid Şevki"

Fotografija koju je Tosiali kapetan Halit Sevki Bei, koji se borio na frontu Čanakale, poslao svom sinu sa fronta, "Mojem sinu Izzetu, 24. jula 1331. Vaš otac Halid Ševki"

VATAN BİZİ ÇAĞIRIYOR! OTADŽBINA NAS ZOVE.

1- Asker Olanlar Silah Altına Seferberliğin Birinci Günüdür Askere Çağrı Afişi

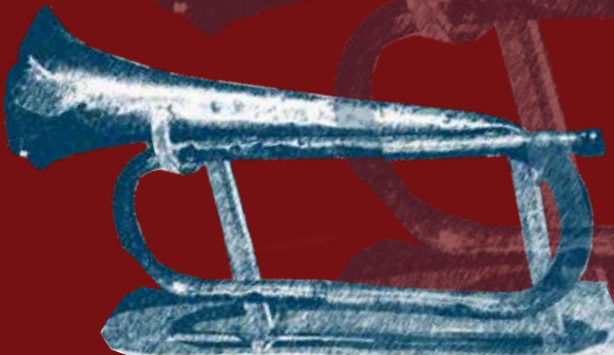
*Naoružani vojnici
Prvi dan mobilizacije
Poster za regrutaciju*

2- Fatih Camiinden Tüm Müslüman Alemine Savaş Çağrısı: Cihad-ı Ekber Fetvası

*Poziv na rat cijelom
muslimanskom
svijetu iz Fatihove džamije:
Fetva o svetom ratu*

3- Askere Hücum Emri: Borazan

*Naredba vojsci za napad:
Truba*

VATAN BİZİ ÇAĞIRIYOR!

OTADŽBINA NAS ZOVE.

4- Enver Paşa'dan "Gazi Arkadaşlarıma" İmzası ile...

Dua Kitabı

Molitvenik

od Enver-paše sa posvetom

"Mojim prijateljima veteranima"

5- Geceyi Aydınlat ve Hedefini

Belirle:

İşaret Fişegi Tabancası

Osvetli noć i uoči metu:

Signalni pištolj

6- Birlikten Doğan Kuvvet:

İttifak Propaganda Nesneleri

Snaga jedinstva:

Propagandni predmeti Savezničkih snaga

7- Cephede ve Gerisinde

Hazırlıklar: Seferberlik Afişi

Pripreme na frontu i u pozadinskoj gardi:

Plakat za mobilizaciju

GÖĞSÜNDE İMAN, ELİNDE SÜNGÜ...

*VERU U NJEGOVE GRUDI,
SA BAJONETOM U RUCI...*

- 1- El Bombası Fırlatma Mekanizması:
Siper Sapanı
(Tarihi Arşivlerden Yararlanılarak Hazırlanan İmitasyonu)

*Mehanizam za bacanje granata :
Rovovski katapult
(Replika izgrađena na osnovu građe
istorijskih arhiva)*

- 2- Sonsuza Dek Hatırlanmak İçin:
Osmanlı Asker Künyesi

*Da se nikad ne zaboravi:
Metalna pločica osmanskog vojnika*

- 3- Asker Cephanelisini Üstünde
Taşır: Kütüklük - Kemer
*Vojnik nosi svoju municiju
na njemu: Opasač*

GÖĞSÜNDE İMAN, ELİNDE SÜNGÜ...

VERU U NJEGOVE GRUDI,
SA BAJONETOM U RUCI...

4- Kendisi Küçük Etkisi Büyük: Osmanlı / Alman El Bombaları

*Naizlged male, ali velike moći:
Osmanske/nemačke ručne bombe*

5- Padişahın Askerleri: Osmanlı Kemer Tokası

*Sultanovi vojnici:
Osmanska kopča za pojas*

6- Gecenin Karanlığından Bir Mesaj: İşaret Lambası

*Poruka iz noćne tmine:
Signalna lampa*

7- Siper Kazmak ya da Mezar Açmak: İstihkâm Küreği

*Za kopanje rovova ili grobova:
Lopata za kopanje*

8- Muharebe Ateşinde Bir Damla Su: Osmanlı Matarası

*Kap vode tokom
vatrene paljbe:
Osmanska čutura*

GÖĞSÜNDE İMAN, ELİNDE SÜNGÜ...

VERU U NJEGOVE GRUDI,
SA BAJONETOM U RUCI...

9- Cephanesi Yoksa, Süngüsü Var: Osmanlı Piyade Tüfeği

*Ako nema municije, ima bajoneta:
Osmanska pešadijska puška*

10- "Allah Allah" Sesleriyle: Osmanlı Süngüsü

*Uz poklič "Alah, Alah":
Osmanski bajonet*

11- Bombacının Göğsünde Fünye

Ateşleyici Kibritlik

*Snaga jedinstva:
Propagandni
predmeti Savezničkih
snaga*

12- Başında Enverîyesi, Ayağında Potini, Üniforma ve Teçizatı ile Türk Askeri

*Sa kapom na glavi, cipelama
na nogama,
uniformom i opremom
Turski vojniki*

DÜŞMANI TANI!

UPOZNAJ SVOG NEPRIJATELJA!

1- Epeé Fransız Piyade Tüfeği Süngüsü

Mač

Bajonet francuske pešadijske puške

2- Taarruzdan Önce Son Lokma İtilaf Askeri Yeme - İçme Gereçleri

Poslednji zalogaj pred napad

Saveznička vojska

Pribor za jelo i piće

3- Cephede Hayat: İngiliz Asker Günlüğü ve Kurşun Kalemi

Život na frontu:

Dnevnik britanskog vojnika

i grafitna olovka

DÜŞMANI TANI!

UPOZNAJ SVOG NEPRIJATELJA!

4- Menzili 1800 Metre Fransız Piyade Tüfeği: Lebel

*Francuska pešadijska puška sa dometom
od 1.800 metara:
Lebel*

5- Yedi Düvelin Askerleri: İtilaf Birlikleri Bröveleri

*Vojnici sedam velikih sila:
Značke Savezničkih snaga*

6- Üzerine Basarsan Ayağını Parçalar Caltrop

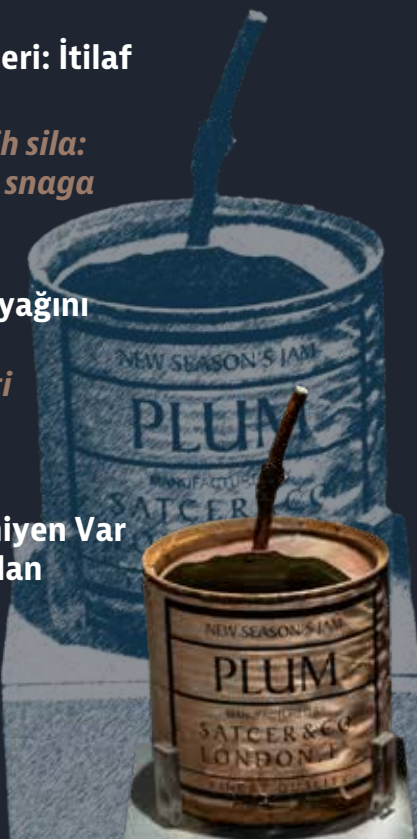
*Zgazi me i razneću ti
nogu: Čičak*

7- Fırlatmak İçin 3 Saniyen Var Konserve Kutusundan El Bombası

*Imaš 3 sekunde za
bacanje:
Ručna bomba
napravljena
od limenke*

8- 60 Saniyede 600 Mermi İngiliz Makineli Tüfeği

*600 metaka u 60
sekundi Britanski
mitraljez*

DÜŞMANI TANI!

UPOZNAJ SVOG NEPRIJATELJA!

9- Muharebe Sahasında Engeli Aşmak: Dikenli Tel ve Makas

*Prevazilaženje prepreka na bojnopolju:
Bodljikava žica i makaze*

10- Daha Derin Kazın: İtilaf Askeri İstihkâm Küreği

*Kopajte još dublje.
Lopata za kopanje rovova savezničkog vojnika*

11- İngilizlerden Siperlerimize El Bombası

*Od Britanaca do naših rovova
Ručna bomba*

12- 17 Milyon Üretildi İngiliz Piyade Tüfeği ve Süngüsü Lee Enfield

*Proizvedeno u 17 miliona
Britanska pešadijska puška i bajonet
Li Enfield*

13- İngiliz Asker Üniforması ve Teçhizatı

*Vojnici sedam velikih sila:
Značke Savezničkih snaga*

DÜŞMANI TANI!

UPOZNAJ SVOG NEPRIJATELJA!

14- Yeni Zelanda Asker Üniforması ve Teçhizatı

Vojna uniforma i oprema Novog Zelanda

15- Avustralya Asker Üniforması ve Teçhizatı

Uniforma i oprema australijskih vojnika

16- Fransız Asker Üniforması ve Teçhizatı

Uniforme i oprema francuskih vojnika

17- Dikkat! Türkler Geliyor. Savaş İcadı Uyarı Tel Düzenegi

Pažnja! Dolaze Turci. Ratni izum Žičani mehanizam za upozoravanje

ŞANLI BOĞAZ ZAFERİ...

SLAVA BOSFORSKA POBEDA...

- 1- 18 Mart Kahramanı:
Cevad (Çobanlı) Paşa

*Junak 18. Marta:
Dževad-Paša Čobanli*

- 2- Yüzbaşı İsmail Hakkı Bey Nusret
Mayın Gemisi Komutanı

*Kapetan g. İsmail Haki Komandant broda
minolovca Nusret*

- 3- Nusret Mayın Gemisi Komutanı
Yüzbaşı İsmail Hakkı Bey'in 3. kuşak
torunu Cihat GÜNDOĞDU tarafından
bağışlanmıştır.

*Komandant broda minolovca Nusret Poklon
Džihat Gundogdua, čukununuka
kapetana Ismail Hakija*

ŞANLI BOĞAZ ZAFERİ...

SLAVA BOSFORSKA POBEDA...

4- Düşman Donanmasının Korkulu Rüyası: "Nusret'in Mayını"

*Noćna mora neprijateljske flote:
Nusretov minolovac*

5- Zırhlılara Geçit Vermeyen Kahra- man: Nusret Mayın Gemisi

*Junak koji je sprečavao prodor oklopnim
jedinicama: Brod minolovac Nusret*

6- Subayın Tören ve Eğitim Kılıcı Meç

*Oficirski ceremonijalni mač i mač za
obuku Rapir*

7- 18 Mart Kahramanı: Cevad (Çobanlı) Paşa

*Junak 18. Marta:
Dževad-Paša Čobanli*

8- Harp Mecmuası'nda Bir Kah- raman Topçu: Seyit Onbaşı

*Junak artiljerac iz ratnog časopisa:
Desetar Sejit*

ŞANLI BOĞAZ ZAFERİ...

SLAVA BOSFORSKA POBEDA...

9- Geminin Namı:
Nusret İsim Sancağı

Ime broda:
Minolovac Nusret

10- Tabyaların Vurucu Gücü:
Top Mermisi

Udarna snaga bastiona:
Topovska granata

11- Ufuktaki Düşman Yaklaşıyor:
Subay Dürbünü
(Ömer Çalşimşek'in Bağışı)

Približava se neprijatelj sa horizonta:
Oficirski dvogled
(poklon Omera Čalšimškega)

ŞEREF TÜRKLERİNDİR.

ČAST PRÍPADA TURCIMA

1- Karargâhta Belde, Hücumda Elde Tabancalar

U štabu za pojasom, u napadu u ruci: Pištolji

2- Şarapnelleri Can Alır Zaman Ayarlı Top Mermisi

*Njegovi šrapneli oduzimaju živote
Tepmirana topovska granata*

3- Nice Canlar Yaktı, Nice Canlar Aldı: İngiliz Top Mermisi Tapası

*Povredio je mnoge i oduzeo mnogo života:
Fitilj britanske topovske granate*

4- Gazası Mübarek, Ucu Keskin Subay Kılıcı

*Gazası Mübarek, Ucu Keskin
Subay Kılıcı*

ŞEREF TÜRKLERİNDİR.

ČAST PRÍPADA TURCIMA

5- Osmanlı`nın Göklerde İlk Zaferi: Havacı Brövesi ve Kalpak Rozeti

*Prva pobeda Osmanlija na nebu:
Avijatičarska značka i rozeta kalpaka*

6- 19. Tümen Komutanı Albay Mustafa Kemal'in (Atatürk) Kaleminden... Düşmana Hücum Emri

*Pisan rukom komandanta 19. divizije
pukovnika Mustafe Kemala Ataturka
Zapovest o napadu na neprijatelja*

7- Cephedeki Kahramanlığın Üniformadaki Adı: Kılıçlı Altın İmtiyaz Madalyası ve Kılıçlı Gümüş Liyakat Madalyası

*Ime junaštva oslikano na
uniformi:
zlatni orden sa mačem i
srebrni orden sa mačem*

8- Düşmanı Denize Döken Anafartalar Kahramanı: Albay Mustafa Kemal (ATATÜRK)

*Junak Anafartalara koji je potopio
neprijatelja u more, pukovnik
Mustafa Kemal ATATURK*

ŞEREF TÜRKLERİNDİR.

ČAST PRIPADA TURCIMA

9- Donanma Mecmuası 30 Aralık 1915 "Anafartalardan Firar"

Mornarički časopis 30. decembar 1915. godine "Bekstvo iz Anafartalara"

10- Tayyareden Çivi Yağmuru: Flaşet

Kiša eksera koju donose avioni: Ekser-bomba

11- Nam-ı Diğer Hayalet: Zaman Ayarlı Tüfek

Tempirana puška zvana "Duh"

Tayyareden Çivi Yağmuru:
Flaşet

12- Servet-i Fünun Mecmuası 6 Ocak 1916 "Anafartalar Kumandanı Miralay Mustafa Kemal Bey ve Arkadaşları"

Časopis „Bogatstvo umetnosti“ 6. januar 1916. godine Komandant bitke na Anafartalaru, pukovnik g. Mustafa Kemal i njegovi prijatelji

Tayyareden Çivi Yağmuru:
Flaşet

13- Donanma Mecmuası 20 Ocak 1916 "Çanakkale Nasıl Kurtuldu"

Mornarički časopis 20. januar 1916. godine "Kako je spaseno Galipolje"

ŞEREF TÜRKLERİNDİR.

ČAST PRÍPADA TURCIMA

14- Savaş Alanında, Her Yerde... "Allah Bizimle" Yazılı Subay Meçi

*Svuda po bojnomoj polju... "Bog je uz nas"
Rapir regrutovanog oficira*

15- Bir Bayram Sabahı Şehit Olan 57. Alay Komutanı Yarbay Hüseyin Avni Bey'in Kanlı Üniforması (Orijinal Üniforma Harbiye Askeri Müzesindedir)

*Komandant g. 57. puka koji je stradao jednog
prazničnog jutra Krvava uniforma
potpukovnika Husejin Avnija (Originalna
uniforma nalazi se u Vojnom muzeju Harbije)*

CEHENNEMİ GÖĞSÜNDE SÖNDÜRENLER.

ONI KOJI U GRUDIMA GAŠE PROŠLOST.

- 1- 57'nci Alay Komutanı
Yarbay Hüseyin Avni Bey

*Komandant 57. puka
potpukovnik g. Husejin Avni*

- 2- Bombacı Mehmet Çavuş

Bombaš Mehmet Čavuš

- 3- 64'üncü Alay Komutanı Mehmet
Servet (YURDATAPAN) Bey

*Komandant 64. puka
g. Mehmet Servet (Jurdatapan)*

CEHENNEMİ GÖĞSÜNDE SÖNDÜRENLER.

ONI KOJI U GRUDIMA GAŠE PROŠLOST.

**4- 4'üncü Ağır Topçu Alayı Komutanı Binbaşı
Ahmet Kemal Bey**

***Komandant 4. puka teške artiljerije major
g. Ahmet Kemal***

**5- 3'üncü Kolordu Kurmay Başkanı
Fahrettin (ALTAY) Bey**

***Načelnik štaba 3. korpusa
g. Fahretin (Altaj)***

**6- 4'üncü Tümen Komutanı
Yarbay Cemil (CONK) Bey**

***Komandant 4. divizije
potpukovnik g. Džemil (Džonk)***

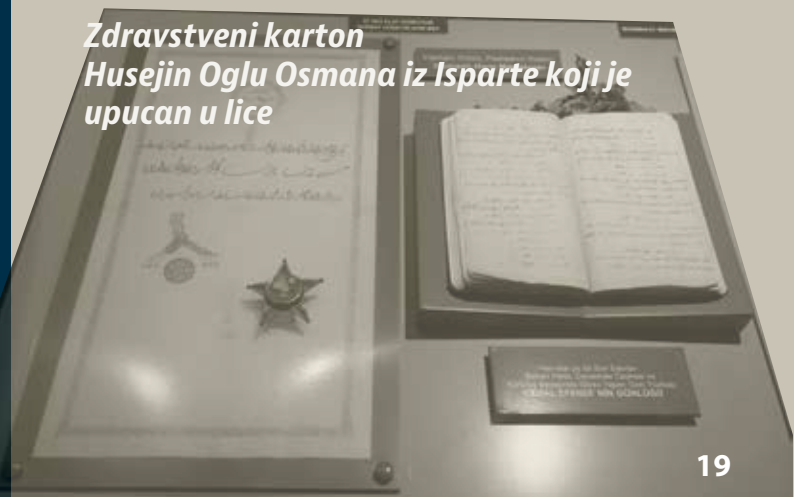
**7- Şehit Yüzbaşı Eşref Efendi'ye Ait: Yaralı
Sevk Pusulası**

***Otpremnica ranjenih vojnika
koja pripada palom borcu kapetanu
Eşref Efendiji***

**8- Yüzünden Vurulan Ispartalı Hüseyin
Oğlu Osman Hasta Tabelası**

Zdravstveni karton

***Husejin Oglu Osmana iz Isparte koji je
upucan u lice***

CEHENNEMİ GÖĞSÜNDE SÖNDÜRENLER.

ONI KOJI U GRUDIMA GAŠE PROŠLOST.

9- Cepheden Haber Var: Yüreğe Dokunan Asker Mektupları

***Stižu vesti sa fronta:
vojnička pisma koja paraju srce***

10- Yiğitliğin Ödülü, Padişahın İhsanı Osmanlı Harp Madalyası

***Nagrada za hrabrost i naklonost sultana:
Osmanska ratna medalja***

11- Hatıralar ya da Son Satırlar: Balkan Harbi, Çanakkale Cephesi ve Kurtuluş Savaşında Görev Yapan Gazi Yüzbaşı KEMAL EFEN- Dİ'NİN GÜNLÜĞÜ

***Uspomene ili poslednji redovi:
DNEVNIK GAZIJE KEMAL EFENDIJE
kapetana koji je službovao u Balkanskim
ratovima, na Galipoljskom frontu i
Turskom ratu za nezavisnost***

SAVAŞIN İZLERİ...

TRAGOVİ RATA...

1- Çanakkale'nin Acı Yadigârı: Gençecik Bedenlerden Geriye Kalan İngiliz Asker Botu

*Gorke uspomene sa Galipolja:
Čizma britanskog vojnika kao jedino što
je preostalo od mladih tela*

2- Her Yerde Zaferin İzleri Ağaç Kütüğünde Mermi

*Metak u panju
Tragovi pobeđe su svuda.*

3- Yer Gök Mermi Tufanı Çarpışan Mermiler

*Sudarajući meci
Oluja metaka na nebu*

Her Yerde Zaferin İzleri
Ağaç Kütüğünde Mermi

SAVAŞIN İZLERİ...

TRAGOVI RATA...

4- Tarihi Alan Kıyılarından: Kaynamış Mermiler

*Sa obala istorijskog područja:
Meci spojeni prilikom unakrsne paljbe*

5- Bir Annenin Oğluna Son Doğum Günü Hediyesi Kanlı Mendil (Ömer Aslan'ın Katkıları ile...)

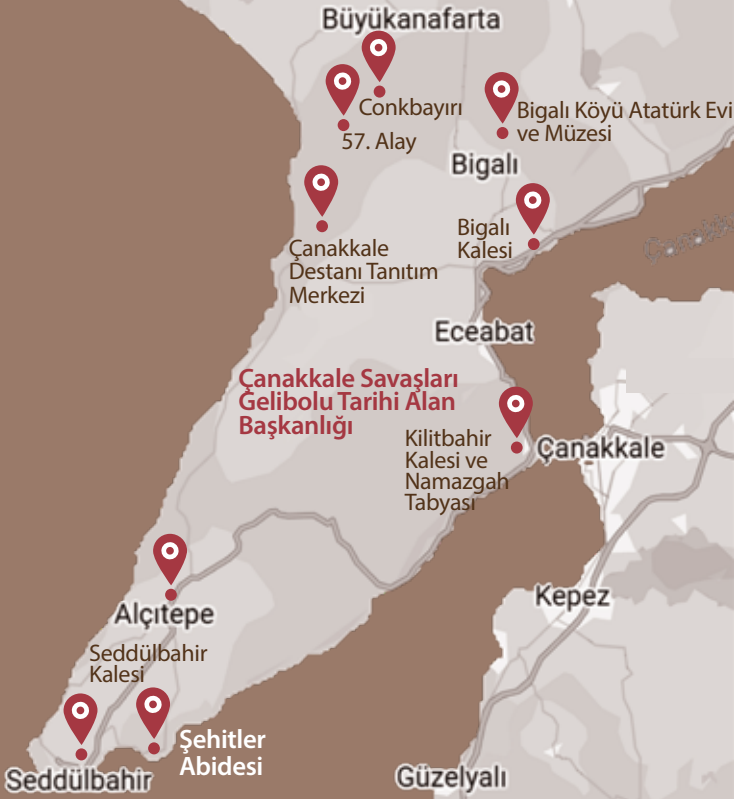
*Krvava maramica Poslednji rođendanski
poklon majke svome sinu
(obezbeđeno uz zalaganje Omera Aslana)*

6- Bazı Canlar İçin Zaman Ebediyen Durdu... Cep Saati

*Džepni sat
Za neke je vreme zauvek stalo...*

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

REPUBLIC OF TÜRKİYE MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM

ÇANAKKALE SAVAŞLARI GELİBOLU TARİHİ ALAN BAŞKANLIĞI

DIRECTORATE OF GALLIPOLI HISTORIC SITE

canakkalemobil
muzesi
tarihialanbaskanligi

canakkalemobil
muzesi
gelibolutarihialanbaskanligi

canakkalemobil
TarihiAlan

Adres: Kemalpaşa Mahallesi, Kilye Mevkii, No:1 Eceabat/ ÇANAKKALE

Tel: 0286 814 11 28 E-mail: tarihialanbaskanligi@ktb.gov.tr

canakkaletarihialan.gov.tr